

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5
Negyedévre 2 50
Egy hónapra 1
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű többször
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel.

A kínai dicsőség.

Irta: **Kossuth Ferencz.**

Debreczen, 1900. aug. 27.

Láttál ugy-e édes magyarom porcellán babákat, melyekre hosszú copf van festve s amelyeknek feje egy negyed óráig billeg, ha megbillentik, mintha csak a rengeteg magyar kormánytámogató többségnek leghivebb tagjait ábrázolnák?

Láttál ugy-e fekete vagy piros selemre himzett sárkányokat vagy pávákat, vagy zománcos arcú bőszt vitézeket, a kik nagyot lépnek s egy széles pallossal nagyot vágnak egy szörnyetegre, amelynek 4 oroszlán lába van, krokodilus feje és sas szárnya?

Láttál ugy-e papiros legyezőket, melyeket Párisban csinálnak s Budapesten mint kínait adnak el?

És láttál ugy-e papiros napernyőket, sőt egy ilyet talán fel is szögeztél szobád szegletébe feleséged vagy leányod, azért, hogy disztise hajlékodat?

Mindezt láttad; én is láttam; sőt atyáink és öreg atyáink is látták; de sem te, sem én, sem atyáink, sem öreg atyáink nem láttak mást széles Magyarországon abból a nagy Kinából, a hová mi is elmentünk hadakozni.

De nem így van; láttunk még te is, én is, elefántcsontból faragott torzalakokat s ittunk te is, én is teát; vagy nem ittunk, mert ez már izlés dolga.

De ne fréfáljunk, mert komoly do-

logról van szó. A nagy Németország kinevezett egy német tábornagyot kínai haderejének vezetésére s a többi hatalmasság elismerte őt fővezérnek.

Akkor tehát, mikor Hágában, a világ legnagyobb országának kényura, az orosz cár, összehozta a hatalmakat azért, hogy megvessék az örök békét álmódók számára az ágyat, teljes lehetlenségnek bizonyult az, hogy a föld hatalmasai egyet értsenek.

De mikor arról van szó, hogy háboru s a vele járó ölés és kaszabolás legyen: akkor mindjárt egyet értenek a hatalmak.

Waldersee gróf, német tábornagy tehát az összes államok haderejének fővezére.

Szép és eddig sohasem látott állás! Csak az a kár, hogy addig, míg itt a tábornagy egészségére isznak s ivás közben nagy beszédeket mondanak nagy hangon s a hatalmas német császár a tábornagi botot adja át hü és vitéz szolgájának vándorbot gyanánt, addig azok a haderők, a melyeket a német tábornagy majd vezetni fog, ha Kinába eljut, az ő vezetése nélkül is bevették Pekinget, Kína fővárosát, bár oly magas falak veszik körül, mint egy három emeletes ház.

Az egész világ sajtója több mint egy hónapig folyvást ölte a nagyhatalmasságok köveit a sajtó szerint régóta halottak voltak mind. A férfiakat összekaszabolták, a nők mérget ittak,

Szürnyőség volt rá gondolni, hogy mily borzasztó halállal multak ki ezek a derék emberek... a papiroson,

Igenis a papiroson; mert egyszerre csak mind föltámadtak, mind élnek; s a Waldersee nélkül is győztes csapatok őket mind épségben s jó egészségben találták.

Csak az egy német nagykövet esett hiszékenységeinek áldozatául, midőn lóháton el akart menni a kínai kormány palotájába. Ezért kell a kínaiaknak a német császár szerint majd oly bünhődést szenvedniök, hogy ezer év múlva is rettegve nézzen minden kínai minden németre, még pedig a nélkül, hogy kancsalítson, a mi nehéz dolog lesz, mert minden kínai kancsal. Ez volt legalább a német császár egyik beszédének csattanós része.

Waldersee tehát csak megy; igaz hogy lassan megy, de azért mégis megy, és előbb-utóbb megérkezik az, a ki megy.

Es mikor megérkezett; akkor majd a nagy Németország hü szövetsége, vagyis a dicsőséges magyar- és dicsőséges osztrák birodalom, együtt fognak szörnyű nagy dolgokat véghez vinni.

Azonban, minthogy a magyar ember öregapjának sem volt több köze Kinához mint van most a bágyadt unokának, tehát ismét csak azért fogunk fizetni, hogy legyen alkalma a nagyon osztrák és kevésbé magyar közös kül-

A polgármester kabátja.

Irta: **NANSEN PÉTER.**

A »Debreczen« tárczája.

(A néhány évvel ezelőtt elhalt Holst polgármester iratai közt egy lepecsételt borítékot találtak a következő felirattal: «Az ebben a borítékban levő irást tegyék közé halálom után a »Berlingse Tidende«-ben vagy abban az újságban, a mely akkoron a legismertebb lesz Daniában.» Az irás pedig, a mely tudtommal eddig még nem jelent meg a Berlingske Tien-deben a következőkép hangzik:)

«Bíróságaink, törvényesinálóink s erkölcsbiráink javára és tanulságára megvallom és beismerem, hogy negyvenéves koromban, egy évvel azután, hogy a jó jutlandi városkában polgármesterré választottak — loptam. Nem régen huszonöt éves jubileumát ünnepeltem hiva alos működésemnek, a mely alkalommal sok jelét láttam a rokonszenvek és jóakarataknak.

Férfi-est volt a tartományi tanácsosnál, a már régen elhalt Lilienél. Vacsora után Ornehelm báró, Cotheim doktor és én whisteztünk. A hangulat különösen pajzán volt. A vacsoránál megittunk nem egy pohár jó bort és vacsora után is derekasan folytattuk az ivást.

Különösen jó kedve volt a bárónak. Hosszasan előadta történetét annak, mint csapott be ma reggel egy falusi lelkész, két vén gebét adván el neki legalább is kétszáz koronával drágábban, mint amennyit megérték. Diadalmasan szedte elő pénztárczáját és egy jókora csomó bankjegyet mutatott, melyet a szegény lelkipasztortól kapott.

A többiekhez képest én józan voltam. Hozzáálltam én is az itókához, de a fejem azért mégis olyan ti-zta volt, hogy nagyon jól tudtam, mit mondok vagy teszek. Most nem jutott részem a játékban s csak néztem azt, a mikor véletlenül lefelé tekintek és a földön meglátok egy százkoronás bankjegyet. Késéskivű a báró vesztette el, a mikor az imént szedte elő pénztárczáját.

Már leaktartam hajolni, hogy fölvegyem s hogy a gazdájának adadjam, de ellenálhatatlan vagy fogott el, hogy a pénzt eltulajdonítsam. A fizetésem kivűl nem volt semmim. Ez éppen elég volt arra, hogy mint agglégény különösebb gondok aéklül megélhessek. De mégis nagyon takarékoskodnom kellett, ha mindenben részt akartam venni, amire hivatásom készítetett.

Azonkivűl még diákkoromból maradt egy kis adósságom, egyszóval száz korona nagyon sok pénz volt akkor nekem. Arra gondoltam,

hogy ezen a pénzen téli kabátot vehetek magamnak, amire nagy szükségem volt.

De hát nem csupán ez volt. Valóságga jóleső érzés fogott el arra a gondolatra, hogy tolvajja legyek. És villámgyorsasággal elkészültem tervemmel, a melyet aztán oly hidegvérrel vittem végbe, mely magamat is csodalkozásba ejtett.

Mialatt ugy tettem, mintha figyelmesen nézném a játékot, fogtam egy szivart, levágtam a hegyét és »véletlenül« leejtettem a kesémet. A kes szerencsésen a bankjegy mellé esett. Az urakat sokkal inkább elfoglalta a játék, sem hogy erre figyeltek volna. Bosszus mozdulattal az ügytelenségem miatt, lehajoltam és ugy tettem, min ha nehézen lelném meg, a mit elejtettem. Ez időt pedig arra használtam, hogy a bankjegyet egész nyugodtan egyik cipőmbé rejtsem. Jó mélyen beledugtam és aztán a megkönnyebbülés sóhajával fölegyenesedtem, rágyújtottam szivaromra és újra érdekelten néztem a játékot.

Elérkezett a leszámolás pillanata. A báró elvesztett vagy husz koronát es elővette tárczáját, hogy fizessen.

— No, hiszen fizethet, — szoltam nevetve: — tulajdonképpen még többet, kellett volna elnyernünk. És szinig töltöttem poharamat s koczintottam a doktorral. Ugyanabban a pillanatban így szolt a báró:

ügyi kormányának egy nagyhatalmi böhözöt eljátszani.

Az angol az amerikai, a német kereskedni akar; az orosz terjeszkedni kíván, a japán meg akarja vérrel szerezni magának a világ hatalmai közt azt az állását, a mely megdöbbenő haladása folytán megilleti.

De azt, hogy a magyar és az osztrák mit akarnak, azt nem tudjuk, sem ti sem én édes magyarom; de még a közös külügyminiszter öreg apja sem tudná, ha élne.

Azért csak mégis jó ez az alkalom, egy pár milliót elkölteni; hiszen oly bőségében vagyunk a pénznek, hogy minden egyes ember zsebe leszakad a pénz sulyától.

Szó sincs arról, hogy szükségünk lenne itthon a mi pénzünkre. El vele tehát Kinába! Dobjuk a sárga tengerbe.

Haj édes magyarom, de sok bolond történik a világon!

Debreczen, augusztus 27.

Kállay Bosznjáról. Mint értesülünk, a »Bupapesti Szemle«-ben legközelebb egy cikk jelenik meg a mohamedánok helyzetéről Boszniaiban. A cikk névtelenül jelenik meg ugyan, de a cikket egyenesen Kállay miniszterre vezetik vissza és ha a miniszter az egész értekezést, mely nagy terjedelmű, nem is írta volna kessekivül az ő gondolatai és kormányzati elvei ben foglaltatnak. A tanulmány sok olyan részletet tartalmaz, melyet a közös pénzügyminiszter bizalmasan a delegációs bizottságban elmondott és mely a hivatalos tudósításba nem vétetett fel és csak mostan kerül napvilágra.

A Körber kabinet helyzete. Bécsből távira ozik: Egy cseh lap szerint Körber dr legutóbbi ischli kihallgatásáról azzal a henyo mással távozott, hogy ha nem sikerül neki a parlamentet ismét rendes kerékvágásba hozni, a kabinet sorsa meg van pecsételve. Ha a kabinet megbukik, uódja valószínűleg a mostanhoz hasonló szintelen minisztérium lesz.

Az új koronaőr. Szilávy Józsefnek, a nemrég elhunyt koronaőrnek helyet — mint értesülünk — mindjárt a képviselőházi ülésszak megnyitáskor be fogják tölteni. Hír szerint Jósika Samu báró, a volt királyszemélye körüli miniszter lesz az új korona ör.

Kitüntetett osztrák miniszterek. Bécsből jelenti egy sürgöny, hogy a király Call, Giovanelli és Pietak minisztereket titkos tanácsosokká nevezte ki.

Osztrákok a magyar ipar ellen.

Debreczen aug 27.

Magyarországra nem hiába mondják, hogy jogász-állam. Jogász-állam, még pedig a szó legnemesebb értelmében. Ha Magyarország massal és különösen Ausztriával szemben követelést támaszt, először is felüli a törvénykönyvet. Nézi, milyen követelést enged a jog. Aztán, mikor már ezt megállapított, azt fontolgatja, mennyit kell engedni a jogból a méltanyosság kedvéért. Ausztria ellenben nem jogász-állam. Nem követel a jogra hivatkozva, a méltanyosság neki ismeretlen fogalom. Ő úgy jár el, mint a legveszedelmesebb alkusz. Oriási sokat kér azért, hogy ha a másik fel abból jókat le is alkuszik, ő még mindig az elégnél többet kaphasson.

A magyar lovagiaság, őszinteség, méltanyosság helyett neki a csüres-csavarás, hazudozás, paraszt-lufang a fegyvere. A mellett az alkuvás heveben nemcsak az erből enged, hanem a tisztességből is. Tisztességes ő, de csak olyanféle tisztességgű, mint a kereskedő, a kit becsapott vevője azzal aposztrofált: »Hiszen ön svindler!« — »Pardon — felele az önértében megbantott botos — én otthon gentleman vagyok!« Ausztria is gentleman otthon. Ausztria üzleti érdekének véli, hogy Magyarországot uton-úfelen jogosan, vagy jogtalanul megtámadja. Ha az osztrák vezérferfiak közül valaki egy bilentyüt megnyom, izibe mozgásba jön az egész fényesen konstruált gepeszt minden kereke. Aig ad ki a magyar kormány egy rendeletet a magyar ipar érdekében, rögtön rausztják az osztrák matadorok e különféle osztrák Bundok és iparkamarák egész bandáját.

Igy volt legutóbb is. A magyar miniszterek rendeleteket adtak ki a magyar papir-, gép- és üvegipar érdekében. Nem akarnak

egyebet, m'nt hogy a magyar iskolakönyveket magyar papirosan nyomják, hogy az iskolás gyermekek magyar iskolafüzeteket használják, a vendéglői poharakon magyar hitelesítés legyen, hogy a magyar hatóságok a versenytárgyalásoknál csak a magyar ipartermékeket vegyék tekintetb.

A magyar kormány ezekkel a rendelkezésekkel csak elemi kötelességét teljesíti a magyar ipar iránt. De ilyen csapást nem tudnak elviselni Ausztriában. Menten rausztják az osztrák iparosok szövetségét és a bécsi iparkamarát Magyarországra. Felhadjul a »Bund« és kéri az osztrák kormányt: »vessen véget rögtön a Magyarország részéről elkövetett szerződészegéseknek és szerezzen tiszteletet a Magyarország által megsértett vám- és kereskedelmi szerződésnek.«

Hát ez már több, mint amennyit az osztraktól is megszoktuk. Magyarország eddig még mindig állott a szavának, még minden szerződést respektált és az osztraktól nem fog becsületet tanulni.

Magyarország olyan gavallér ország, hogy nemcsak azt a kereskedelmi és vámszövetséget respektálja, a mi van, hanem még azt is, a mi nincs. Mert a jelen pillanatban, jogi értelemben, nincs is kereskedelmi és vámszövetség. Közös vámterület van, de nincs erre vonatkozó szerződés. Ennek hátalyát a mi jóvoltunkból pótolja egy közösleges megállapodás a két kormány között, melyet a magyar parlament elfogadott. A teljes jogérvényességhez hiányzik az osztrák parlament elfogadott.

A teljes jogérvényességhez hiányzik az osztrák parlament hozzájárulása. Az osztrák parlament minden pillanatban fellökheti ezt a megállapodást és vele együtt a közös vámterületet is. Barcsak megtenné! Ugyis mindig többet köszönhetünk az osztrák züllesnek, mint a magánk erejének!

Mint hogy a magyar iparnak legnagyobb ellensége az osztrák ipar, természetzerűleg ő érez meg első sorban minden intézkedést melyet iparunk érdekében teszünk.

Semmi két-égünk, hogy a fent említett két testület, a melyhez ketségkivül a többi hasonfajta testület is csatlakozni fog, az osztrák közvéleményt képviseli. Mi a célja az osztrák közvéleménynek Ausztriának a hamis statisztikai adatokon nyugvó folytonos panaszkokkal? Ez akciónak két célja van egy közelebbi és egy távolabbi. A közelebbi az, hogy a magyar területen minden talp-

— Ördögbe, hiányzik száz koronám! Nyugodtan üritettem ki poharamat, és így szótam.

— No, báró, maga még rosszabbnak mondta magát, mint a milyen valójában. — Talán csak száz koronával vett el többet a szegény lelki pástortól az eladott gebekert?

— De a báró, a ki újra megszámlálta pénzt így szolt:

— Nem; becsületesemre, száz koronám hiányzik. Annyira csaknem vagyok részeg? Kérem kamaras ur — így szolt a házigazdájához fordulva — számlálja meg ezt a pénzt. A mikor eljöttem a szállóból, nyolcz százkoronás bankjegyet, es tizenöt husz koronásom volt. Most csak hét bankjegyet látok. — Általános vidámság közepette markolta fel a tanácsos a pénzt, és számlálta meg.

Coltheon doktor barátom, ha tulél engem bizonyosságot tehet róla, hogy milyen kínos hangulat keletkezett, a mikor a tanácsos így szolt:

— Itt tenyleg csak hét százkoronás van. — Bizonyos ön abban, hogy nyolcznak kell lenni?

A mire a báró izgatottan felel:

— Kész vagyok mindenkor esküvel bizonyítani, hogy nyolcz bankjegyet volt, a mikor hazurol eljöttem. — Még egyszer pontosan megszámláltam a penzemet, mielőtt idejöttem.

Hosszu kínos csönd következett. Majd a tanácsos szólalt meg:

— Sajnalom báró; de ha a pénz itt volt akkor csak meg kell lenniünk.

Emlékszem, hogy e pillanatban szánalomfét éreztem, — nem a báróval, hanem a szeretetre méltó tanácsossal szemben, a kinek nyilvánvaló nagyon kellemetlen volt, hogy ez a házban esett meg. Már azon voltam, hogy a magam részéről trefának miúósítsem a dolgot, és előadjam a bankjegyet, de hallgattam. Elsőben: mert a] penzt megakartam tartani és másodsor: mert újra elfogott az a csiklandozó, gonosztevő érzés, arra a gondolatra, hogy én mint a törvény ellen vétő, és annak megóvója üök itt egyszemélyben.

Szorgosan keresni kezdtek most az elvesztett bankjegyet. Mindenféle kérdés és sejtés zugott a levegőben.

— Biztos ön benne báró, hogy a bankjegyet a zsebébe dugta?

— Nem volt meg megelőzőleg valamely boltban?

— Nem tévedett otthon a megszámlálásban?

— Talán meg a felső kabátjában van a pénze?

A báró ki már teljesen kijózanodott, oly hangon, a mely már nem volt tulsago an barátságos, így szolt:

— Ismétlem, hogy a tévedés ki van zarva. Amellett maradok, hogy hiányzik száz koronám.

Erre gunyosan, de különben nyugodtan s hideg hangon így szoltam:

— Miután a báró ur olyan bizonyos a

dolgaiban, nekünk, akik itt voltunk, nem marad egyébb hatra. mint hogy atvzsgálásnak vessük alá magunkat. Én mint a városi rendőrség feje elsőnek állok rendelkezésére.

Szavaim nem tévesztették el hatásukat. A báró megertette, hogy a tanácsos hazában nem szabad élere állítani a dolgot és a grand seigneur hangjan mondta, hogy a dolog szóra sem érdemes es hogy masnap majd az egész tisztázódni fog.

Kissé nyomott kedélyhangulatban bucsuztunk el egymástól. Az ajtóban a tanácsos odasugta, — hogy masnap beszélni szeretne velem. Én a doktorral mentem haza. Természetesen megbeszéltük az estét, és különösen a doktor baragudott a báróra, a ki szerint alapos rendreutastást érdemel, miután tulajdonképpen az egész társaságot lopással vádolta. Es ha csakugyan hiányzik neki a száz korona, akkor örülök csak igazán. Hiszen még érdemli ha elveszti azt a pénzt, a melyet oly kevéssé gentlemanike módon nyert a loéladásnál. Tisztára meg kellene őt lopni. — A megcsalt lelkiasztor okvetetlenül feloldozná a tolvajt.

— Na ennyire már csak ne gmenjjünk, — mondon én. — Én a magam részéről a legcsunyasabb bűnnek tartom a lopást valam nyi közt. Megtudom érteni, ha valaki szenvedélyel gyilkol, a lopást is menteni lehet végre, ha éhség és nyomor viszi rá az embert, de lopni csak a pénz kedvéért: ez már megvetésre méltó dolog.

Mialatt azt mondtam, titkon örültem az

alattói földet meg akarnak védelmezni a magyar ipar ellen.

A távolabbi, hogy azt akarják, hogy az önálló vámterület behozatala Magyarországon az ipart készületlenül találja. Ezért vetnek gáncsot a magyar iparnak ott, a hol lehet; ezért harcolnak minden egyes, a magyar ipar érdekében kiadott rendelet ellen. Mi köze Ausztriának abhoz, ha mi az iparfejlesztés érdekében törvényeket hozunk? Mi joga mer belekapaszkodni Ausztria mindegyik tettünkbe a honi iparért?

Az az, mely több mint 800 milliót zsebbe' el töltek ipari terményekért, nem elégedett meg azzal, hogy a versenytársalásai-ból kizárta a magyar ipart; nem érte be azzal, hogy iróháborút indított a magyar list ellen, hanem titkos finansz háborút kezdett a magyar értékpapírok ellen.

Egyben adunk igazat az osztrák Bundnak. Hogy Magyarországon a »Los von Oesterreich« mozgalom napról-napra nő. Való igazság! Napról-napra nő azoknak a száma, a kik lerázzák magukról a konzervatív megszokás nyűgét; a kik elfogják a magyar ipar igaz érdekét. Millió tollvonással nem lehet annyira előmozdítani a magyar ipart, mint azzal az egygyel, a mely eltöri a közös vámterületet.

A kínai háború.

Tuan herceget elfogták.

Tuan herceget elfogták. Az egyik fő bűnös tehát, ha a kínai hivatalos jelentés igaz kére került. Csu Hszi, az özvegy császároé pedig visszatér Pekingbe; mert nem bizik már saját katonáiban, a kik a legutóbbi harc után rabolnak, fosztogatnak. — A császárnővel tehát a forradalom másik főközöje is Európa itélőszéke elé kerül. Ami Kína pacifikálását megkönnyíti.

A déli tartományokban azonban napról-napra veszedelmesebbé válik a helyzet. Sanghajban és környékén üldözik az idegeneket. Anglia nem tudja fentartani a rendet; francia amerikai és orosz csapatok csaknem naponként érkeznek Sanghajba, hogy az ott levő idegeneket a fanatikus sárga emberek ellen megvédjék.

A legújabb táviratok a következők:

igaz-ág haogjanak, a melyel kifejezésre tudtam juttatni meggyőződésemet. Egyben elgondoltam: csak föl ne tolnék a bankjegy jaras közbe, hogy aztán kiessék a pénz a cipőmből.

A főtéren elköszöntem az orvostól. — Alig maradtam magam lehajoltam s megnéztem meg van-e még a pénz, azután sietve jobb helyre rejtettem,

Vigan lépkedtem hazafelé, gyertyát gyújtottam, előhoztam fél üveg maderiát és rágyújtottam egyik legjobb szivaromra. Aztán elgondoltam, hogy most a báró bizonyosan szí egyet azokból a szivarokból, a melyeket a tanácsosnái a zsebebe dugott.

Vajjon csak egy hajszállal is jobb-e ő nálamnál? Régen éreztem magamat ily elégedettnek. Előtte a boros pohár, mellette feküdt a lopott pénz. Meg volt bennem a gazdagságnak érzése, mintha hirtelen örököltem volna, vagy nyertem volna a lutrin.

Mielőtt lefeküdtem, a pénzt egy levélcsomó közé rejtettem, a mely egy nyitott ládában hevert. Ott nem fogná seki sem keresni. Beledugtam a pénzt egy sárga borítékba, a melyet könnyen meglelhettem és nagyon elégedetten lefeküdtem.

Másnap délelőtt fölkerestem a tanácsost.

— Kedves polgarmester, — így szólt — nagyon csunya volt ám az a tegnap esti história?

Mit t,gyek? Csak egyet gondolhatok, hogy a szolgák egyike — vagy az én öreg

London, aug. 25.

Tuan herceget elfogták. A herceg több főtisztal együtt Csinangfuba és onnét Liogaufuba akart menekülni, de utközben elfogták. Csinangfuból jelentik, hogy Tuan herceget a szövetségesek egyik kirendeltsége fogta el. Jelentik továbbá, hogy híre jár, hogy a régens-császárné, aki Pekingből el akart menekülni s egy napig urban is volt, elhatározta, hogy visszatér a fővárosba. Erre az elhatározásra az birta rá, hogy Tung-fusziang tabornok csapatai, a melyek a császárnét kísérték nagyon fegyelmetlenül viselték magukat, fölgyújtottak minden falut, amelyen áthaladtak.

Hivatalos kínai forrásból jelentik, hogy japáni csapatok utólérték és megszábadítottak Kvangszu császárt. A déli államok lakossága a béke helyreállítását s Kvangszu császár uralmát kívánja.

London, aug. 25.

Miut az esti lapok Sanghajból e hónap 24-éről jelentik, oda az a hír érkezett, hogy a császárnét és udvarát az üldözésre kiküldött japán csapatok Pekingtől délre 80 mérföldnyire utólérték. Kvang-Szü császár azonnal a szövetséges csapatok oltalma alá helyezte magát.

Uj fordulat a kínai kérdésben.

A kínai kérdés fejlődése nevezetes fordulóhoz ért. — Oroszország hadat üzen Kínának.

Ar erről szóló híradás a következőleg hangzik:

A New-York Herald jelenti Pekingből e hónap 17-éről: A császárváros ellen intézett támadás után a szövetséges csapatok parancsnokai értekezletet tartottak, melyen az orosz kivételével mind-ayajan megegyeztek abban, hogy a császári várost nem pusztítják el. Továbbá elhatározták, hogy az expedíció célját elérkezettnek tekintik, míg újabb utasítások érkeznek a hatalmaktól. — A orosz tábornok közölte, hogy kormánya hadat üzent Kínának.

Amíg tehát a nemzetközi szövetséges csapatok várakoznak kormányaik újabb utasítására, addig Oroszország, amely eddig is valósággal külföldi háborút viselt, hivatalosan bejelenti a Kínával való háborút.

A Kínán osztozkodni vágyó hatalmak ezt

természetesen nem nézhetik közönyösen s a kínai ügy az orosz hivatalos hadüzenettel olyan új stadiumba lépett, a melyet nagy és véres nemzetközi bonyodalmak követhetnek.

A nagy vakáció vége.

Debreczen, aug. 27.

Még néhány nap és újból megkezdődnek az iskolai előadások. A vidám gyermekörömmöknök vége es a kis nebulók arca bizonyos aggodást tükröztet vissza.

Miért is van az, hogy a gyermekek túlnyomó nagy része inkább aggodalommal és felelemmel, mint jó kedvvel várja az iskolai év kezdetét?

Miért van az, hogy gyermekeink szorongó szívvel számlálják a boldog vakáció napjait és fel az iskolától, holott nem így volt ez egykor.

Rége, a nagyon rest és hanyag tanulókat kivéve, megújult kedvvel és örömmel lépük át szeptember elején az iskola küszöbét es az iskolában is találtunk örömet és vigaszt.

Egyik főoka annak az annyiszor használtan említett túlterheltség. A középiskolákban ma már annyit követnek a növendékektől, hogy az érett korban is sok volna. Az iskolák majdnem kivétel nélkül túlszűfoltak. Egy-egy tantárgyból, ha egyszer felel a tanuló. Éa szaporítja gondjait es teendőit, de másrésről a hőnyelműsegre, hanyagságra ad alkalmat, mert a míg egyfelől mindennap el kell készülni az anyaggal, másrésről azok a tanulók, a kik a véletlen folytán előbb feleltek, elhanyagolják azt a tantárgyat.

Mindez pedig hármas bajt jelent. Egyrésről munkatulhalmazást, másrésről az iskolai tudás ellenőrzésének hiányát, harmadszor jelenti azt, hogy tanár es tanuló közt nincs meg az összekötő kapocs, a mely regben meg volt a hazai iskolákban s a mely okozta azt, hogy a tanuló nem zarnokát, hanem gondos, alyai barátját látta tanárában.

Ebből folyik, hogy a mi iskoláinkból — a mi óriási hiba, sőt bün — hiányzik a nevelés. A tanár részben elfoglaltságánál fogva, részben más tanrendszer hibájából, nem tördök a tanulókkal. Évnyegyenként kihívja egyszer — ha ugyan minden évnyegyedben

Laesom, vagy a bérelt szolga — loptak el a pénzt. Bár a dolog hihetetlen, mert mind a kettőt becsületesnek ismerem, de hát a lat-szat ellenük vall. Bármint van is, nem szeretném a dolgot újra ütni es ezért arra az elhatározásra jutottam, hogy irok a barónak es tudtára adom, hogy a pénz utólag megkerült s hogy mellékeltem visszaküldöm neki. Mint vélekedel a dolog felől?

Tudni kell azt, hogy a tanácsos éppenséggel nem volt Krózus. Sajnáltam, hogy ő pótolja a gazdag bárónak az összeget es ezért így szóltam:

— De, kedves barátom, ön határozottan nagyon tragikusan fogja fel a dolgot. A báró tegnap kis é kaptos volt es én még tavolról sem vagyok meggyőződve róla, hogy tényleg hiányzik neki a pénz. Talán ma tisztázódik az ügy. Ha tanácsolhatok önnek, azt mondanám, várjon holnapig, mielőtt további lépéseket tenne.

Sikerült megnyugtatom a tanácsost is, mire elmentem a szállóba, hogy a bárót fölkerestem.

Meg ágyban lettem es tegnapi viselkedéseért derekasan leherdtem. — Bár még mindig azt állította, hogy száz koronája csakugyan hiányzik, de már abban ingadozott: hogy meg volt e még akkor a pénze, a mikor a tanácsos házába lépett. Hogy minden további szóbeszédet elkerüljün es mindenkélt, hogy a jó tanácsost megnyugtassa, — levelet írt neki, a melyben tudtára adta, hogy a keresett bankjegyet a szállóában meglelte

es hogy szívből sajnálja tegnap esti viselkedését.

Igy minden pompásan folyt le. Az új telikabát, a melyet a báró száz koronáján vettem, pompas volt es éveken át kitünő szolgálatot tett.

Miután már nem volt elég jó arra, hogy az utcán viseljem, még a törvényszéki teremben vettem hasznát, a mikor nagyon hideg volt es nem egyszer befolyásolt, hogy enyhébben ítéljek valamely szegény bűnös felett.

Jó napjaiban bizonyos mértékben ahöz is hozzájárult, hogy derek, jó feleséget kaptam, a kivel husz évan át eltem boldog házasságban. A feleségem annyi pénzt hozott, hogy a jövőben már nem esett nehezemre elfojtani, ha vágyam támadt, egyetlen lopásomra való emlékezésemet felujítani.

Halalom után kétségkívül megkapom mindenkitől a bizonyoságot, hogy mintaképe voltam a jó, kötelességtudó hivatalnoknak.

Es az is voltam, kivéve ezt az egy esetet.

De nem kell-e az utókornak megtudnia ezt a kivételt? Nem érdekesebb es tanulságosabb-e mind ama jónál es dicséretreméltónál, a mit rólam mondhatnak,

Mert feltéve, hogy a sors nem adott volna oly jó es földi javakkal megáldott hitvest; feltéve . . .

A további következtetést most már eslelmejű olvasóimra bízom.

kivivhatja — és ha tud, vagy nem tud az illető, beírja a megfelelő jegyet, aztán pasz.

A többihez semmi köze. Megtörténik számtalanszor, hogy az illető tanuló véletlenül nem úgy felel, mint a hogy az szorgalmának és tehetségének megfelelően, az ilyen iskolás ellenségének tartja a tanárát és gyűlölelel telik meg az iskola iránt. Akárhány ilyen esetet tudunk.

A mai iskolai tanrendszert alaposan kellene revidálni és a tananyagból el kellene dobni mindazt, ami felesleges — pedig sok a felesleg — az életnek kell nevelni az ifjúságot.

Hasznosat oktadni csak és nevelni! Ez volna első kötelessége és főfeladata az iskolának.

S — d.

Nyílt levél

a debreczeni zsidósághoz.

Valamikor, de nem nagyon régen történt, hogy dr. Wolafka Nándor makáriai püspök ur, ki összes címjei közt legbüszkébb a zónaszaltársaság elnöki címére, a zsidókról igen elítélőleg nyilatkozott.

Az erős antiszemitizmus iránt nyilatkozatot néhai Lancz Hornyák Viktor hírlap íróelőtt tette, ki azt a »Pesti Napló« hasábjain hozta nyilvánosságra. A meg nem csafolt nyilatkozatot annak idejében atvettük mi is.

Dr. B a k o n y i Samu, a »Debreczeni« akkori főmunkatársa, ezen nyilatkozat miatt alapos leczkében részesítette a püspök urat.

Dr. Bakonyi Samu ezen cikkéért a debreczeni zsidók (felekezeti és pártkülömbőség nélkül) aranytollal tüntették ki.

Ma már kezdjük nem érteni, hogy miért adták Bakonyinak ezen aranytollat?

Mert ma egész Jeruzsálem örömmámorban uszik. A zsidók el vannak ragadtatva az által, hogy Dr. Wolafka püspök, jubileuma alkalmából, összecsókolta Krausz rabbinust és kijelentette, hogy vérevel is kész megvédeni a zsidókat, noha ő szerezte ezen notát:

Solymosi Eszter vére de piros,
Szaz forintos bankó de szép papiros,
Zikzene-zakzene zümmög a zsidó,
Tatele-mámele sárga bugyogó . . .

E csufondáros notát Wolafka országszerte elterjesztette, valamint a zsidókat gúnyoló többi notának is ő volt a legbüszkébb terjesztője.

A zsidók ma mégis ünneplik ezt a jezsuitát, kinek minden vétékét megbocsátottak egy pár . . . puszi miatt!

Milyen könnyen hívők a mi zsidó polgáraink! Hát azt hiszik, hogy a farkasból azóta bárány lett?

Dehogyan lett! Az a farkas még ma is farkas, még pedig igen nagy farkas!

Kész az megenni minden akatholikust, bármilyen szép tósztot mondjon rá . . . dr. K a r d o s Samu!

Oh Samu, Samu! Ezt a tósztotad nem fogja lemosni kereszt-vizet nem látott fejedről meg a Tóth Laci által emlegetett »csattogó patak« se!

egy mohamedán.

Ferencz Ferdinánd és Petőfi szállása.

— Schwarczgelb lobogó a költő egykori lakásán. —

Debreczen, aug. 27.

Ferencz Ferdinánd főherczeg, a magyar királyi trón várományosa, Németországba utazott az ottanibadgyakorlatokra.

A főherczeget szintoly katonai erények ekesítik, mint a mi királyunkat. Minden tekintetben lekiismeretes katona, a ki azért a legnyúzó szemben a leggondosabb figyelemmel és humánus bánásmóddal viselkedik. A budapesti hadtestnek tavalyi hadgyakorlatán

megtörtént például az az eset, hogy a nagy melegben vonuló katonaság nyakravalóit az ezredparancsnokok nem vették le, azzal kívánván büszkékedni a főherczeg előtt, hogy a legénység nem szorul rá semmi kényelemre.

A mint a főherczeg ezt észrevette, hangos szóval, úgy hogy a legénység is meghallhatta, kiadta az utasítást a parancsnokoknak, hogy rögtön vetessék le a kimerült katonákkal a nyakravalókat.

A nyakravalóról eszünkbe jut Petőfi Sándor, a kinek emlékével Ferencz Ferdinánd főherczeg személyes érdekes kapcsolatba jutott ugyanazén hadgyakorlaton.

A 31-ik hadosztályt a nagygyakorlat egyik szombatján Szalk-Szent-Mártonban szállásolták el. Másnap, vasárnap, Ferencz Ferdinánd a két ellenséges hadosztály felállításának megtekintése és a két hadosztály parancsnokkal való értekezés czéljából az egész környéket inkognitó bekocsizta.

Igy jutott el Szalk-Szent-Mártonba is Czibulka tábornokhoz, a kit a község nagy vendéglőjébe szállásoltak el. Ezt a vendéglőt valamikor Petőfi atya, a jó öreg korcsmáros birta bérben.

S mikor később, sorsa rosszra fordultával, az öreg Petrovics Szalk-Szent-Mártonból elköltözött, Petőfi azután is sokszor fölkereste Szalk-Szent-Mártont és mindig abban a baloldali szobában vett szállást, mely abban az időben is az ő szobája volt, amikor még atya ott lakott.

Ugyanebbe a szobába került Czibulka tábornok is. A lakás felé természetesen kitűntek a sárga-fekete lobogót. Ezt se hitte volna valaha Petőfi.

Itt látogatta meg a főherczeg Czibulka tábornokot.

A jó magyar községben csakhamar híre futamodott az érdekes esetnek. A parasztság és a pihenő legénység nagy számmal vette körül a történelmi nevezetességű házat, várva a főherczeg távozását. Mikor megjelent, a körülálló lelkesen megjeleneztek és közben ily kiáltások is hangzottak:

— Éljen Petőfi emléke!

Ez alkalommal a község öregebb lakói érdekes dolgokat mondtak el Petőfi itt időzéséről.

Petőfi sokszor naposszat is a szobában volt a község értelmesebb fiatalságával és polgarával, ilyenkor az ablakot teljesen befüggönyözte és a szobában gyertya mellett tanácskozott jó barátjaival, a kiknek ily alkalommal valószínűleg verseit is fölolvasta.

Sajnálattal kell megemlíteni, hogy a ház, melynek csak a födele változott a nagy idők óta, még maig sincs emléktábla.

H I R E K.

Két fehér szék . . .

Két fehér szék a kis verandán —
Ott ülem vele én sokat,
Ha föllebbent a virágillat,
Ha rank borult az alkonyat.
Kicsiny kezét kezembe fogtam
Szent abítattal csendesen
És néztem szép szemébe hosszan
Meghatottan, szerelmesen.

Egy szék üres a kis verandán —
C-ak egymagamban ülök én.
Kihuzom mégis azt a széket
S ide teszem, ide elem.
Raképezlek egy kék selyem bloust,
Két almadozó kék szemet . . .
Elképzelem s egy pillanatra
Elringatom a lelkemet.

Farkas Imre.

* **Jubileum a főpostán.** A debreczeni posta és távirada hivatalnoki kara jubileumi ünnepségre készül. Cs a t t h Zsigmond posta és távirada felügyelő és hivatali főnök ugyanis most tölti be szolgálatának 30-ik évét, mely alkalomból a tisztikar f. hó 31-én az »Arany Bika« szálloda éttermében társas

vacsorát rendez, melyen értesülés szerint a nagyváradai posta és táviradaigazgatóság is több tagja által képviselve leendő.

A vacsorán résztvenni szándékozók abbéli szándékuknak a Szent-Királyi Tivadar ur üzletében és a dohány főüzletében, valamint a városi postahivatal ajánlott levelek feladási osztályánál elhelyezett aláírási íven adhatnak kifejezést és pedig a terítékek számának megállapíthatása czéljából f. hó 29-en — délig.

* **Samu napja.** A »D-breczen« szerkesztősége elen dr. B e n e d e k János föléls szerkesztővel tegnap délelőtt testületileg tisztelt pártunk büszkeségénél dr. B a k o n y i Samunál, hogy kifejezze szívéből jövő jókívánatát elveink bátor törhetetlen hűségü harcossánát. Tegnap különben sokan keresték fel az ismerősök és jóbarátok között B o c z k ó Samuel főkapitányt és C s ó k a Samuel polgármesteri titkár, kívánva nekik minden jókat.

* **A h.-bőszörményi gymnasium igazgatója.** A hajdubőszörményi gymnasium igazgatója Kozma Sándor tudvalevőleg nyugalmába vonult. Helyébe a bőszörményi gymnasium igazgató tanácsa Köblös Samu h.-tanárt választotta meg. Kiss Áron püspök azonban nem hagyta helyébe a választást azért, mert h. tanár igazgató nem lehet. A bőszörményi gymnasium igazgató tanácsa ebben az ügyben gyűlést tartott, melynek eredményéről tudósítónk a következőket írja: Mint már jelentettem, Köblös Samuel ideiglenes igazgatóvá történt választását a főt. püspöki hivatal nem erősítette meg s új eljárásra hívta fel az igazgató tanácsot. Az igazgatótanács f. hó 18-an d. e. 11 órakor tartott gyűlésében foglalkozott ezen ügygyel s Peter Karoly rendez tanárt hat szavazattal Bakoczi Eodre rendes vallásos négy szavazattal szemben egy évre h. igazgatóvá választotta.

* **A tegnapi tüzijáték.** Leidenfrost pirotechnikus is befejezte az idei tüzijátékát. Tegnap tartotta az ntólót, a csolnokazo tavon. Regen látott a csolnokazo tó annyit közönsége, mint tegnap. Hajdan látogatott volt e hely, a hol sok kellemes percet töltött el a közönség. Most ismét a rézvé akarják tenni. Ezuttal különösen vonzó erővel birt a tüzijatek, mely szapan sikerül. Na meg a nagy halpapríkás nagy társaságot tartott együtt.

* **Nagyváradnak nem kell Dankó Pista.** A magyar nota király, ki Debreczenben esteről estere ünnepelt a mi lelkes közönségünk, most Nagyváradon van. Ő maga és tarsulata azonban küzd a közönséggel. A pakfon városban jó talajra talált bretili kultura megöli a magyar szeilemet s közönyössé teszi a sziveket Dankó Pista szépséges dalai iránt. Erre vall legalább egyik nagyváradai ujság feljajdulása. Irva van pedig ez a következő szép szavakkal:

D a n k ó é k t á v o z ó b a n Bizonyá, ra minden olvasónkat érdekelni fogja az a hír, hogy Dankó Pistaék már csak néhány napig maradnak Nagyváradon és a jövő hét közepe táján bucsut mondanak a Bazárkretnek, hol annyi örömet annyi igaz gyönyörűséget szerzett esteről estere e közönségnek. Azok, akik az ő dalait hallottak, aki az ő tarsulatát tátták, azok nagyon is tudják, hogy maradó emlékü, művészi becsü gyönyörűségben volt mindazok része, akik őt és tarsulatát hallgatták. Hogy Dankó valósággal missiót tölt be, mikor magyar szívből fakadt, magyar szívnek szóló nótaival bejárja szép hazánkat, ahhoz, u g y h i s s z ü k s z ö s e m f é r. Bár teljesen ki tudná utálatni az orfeumokat, azokkal, akiket a tiszta és igaz élvezetbe juttatott gyönyörű nótaival és felöltözött tarsulatával. Hisszük, hogy így

lesz, sőt azt is, hogy így van. Nemcsak azért, mivel az ő társulata az az igazán családok által megtekinthető társulat, hanem azért, mert egy nagy zseni, a mának legnagyobb és legeredetibb dalköltője gyönyörködtet ott, az igaz művészet tiszta és egyszerű eszközeivel. Ehhez nem reklám s nem trikó kell, hanem szív. Nem gyujtanak a dobogón szemérmelenséggel de édes zsongást kelt a szívből az, ami onnét, a deszkákról hallatszik. Veszendő magyarságunk drága hamisítatlan igaz gyöngyeit, a magyar notákat írja és dalolóját nekünk Dankó. — Nem koszoru, de köszönet neki ezért. Ezért is ajánljuk, hogy azok, akik még nem hallották őt, hallgassák meg most. Mert hiszen, akik már hallották, azok meghallgatja ugyanis még egyszer, mint őt elmenne tőlünk egy a mi szomorú szerény és hivalkodás nélkül való paszirtánk.

* **Érdekes házasság.** Fővárosszerte elterjedt a híre az utóbi napokban, hogy Odillon Helén asszony a híres bécsi színművész, Girardinak a bécsiek dédelgetett komikusának elvált neje, újra férjhez megy, mégpedig egy előkelő magyar főúrhoz. A híresztelés csakugyan valóra vált, a menyiben a budapesti IV., IX., X. ker. anyakönyvvezetőségénél kötött törvényes házasságot Rakovszki Ferec cs. é. kir. kamarás, 39 éves magyar földesur Péterman Karolin 36 éves színművészével, a ki nem más, mint a hírneves bécsi művész, színesz nevén Odillon Helén asszony. Az esküvőn Szmracsényi nyug. főispán és herceg Odescalchi Arthur főrendiházi tag szerepelt tanúként.

* **Késelő munkás.** Tegnap d. u. együtt borozgatott Kozma Sandor napszamos és Stefan Janos dohangyári munkás. A borozgatás után pálinkára egy árpádtéri kocsimába tértek be. Itt aztán valami felett összekaptak, majd egymást pofozva földhöz verdesték. Stefan Janos a verekezés hevében kést rántott elő, s azzal Kozma Sandoron több kisebb-nagyobb sérülést ejtett. A közeli rendőr választotta szét a két dühöngőt, kik közül Stefan a börtönbe, Kozmát meg a kórházba szállították, hol most súlyos betegen fekszik.

* **Véres kardpárbaj.** A Békés-Csaba melletti dobozi erdőben véres kardpárbaj folyt le kedden Marcsák György dobozi jegyző és Holdy Kálmán gyógyszerész állottak szemben egymással a viadal az előbbi súlyos megsebesülésével végződött. Marcsák György megsérült bal keze fején, melytől védelmül maga elé rantott s a kard közepén basította végig mellette egész a gyomorig. A segédek rögtön be- szűntették a párbajt s az orvosok öltéssel varrták össze a hosszú és mély sebet. — Az affér előzménye össze szolalkozás.

* **Szerelmi dráma a kaszárnyában.** Zólyomi Irma egy 26 éves cselédnő már hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott Pinter Janos 25 éves kovácslegényével, a ki most a tűzérőnél szolgál. A viszonyból három gyermek származott. Az utóbbi időben a leány észrevette, hogy Pinter elhidegült tőle, Szent-István napján a gazdájának a környéken lévő nyaralójából bejött a fővárosba hogy a legényt meg látogassa és hűtlenséget vádol megbizonyosodjék. A kaszárnyában azt mondták neki, hogy Pinter szabadságon van s egy leány után jár erősen. Zólyomi Irma erre keresésére indult, de sehol nem akadt kedvese nyomára. Ez azután annyira elkésztette, hogy revolvért vásárolt s elhatározta, hogy Pinter-t is, önmagát is agyonlővi. Be is ment tegnap a Hungária-úton lévő tűzérő laknyába, de az őrség elvette tőle a revolvért s úgy kilődítette az utestre, hogy eszméletlenül került el. Most a Róku-kórházban ápolják.

* **A párisi kiállítás meghosszabbítása.** A párisi kiállítást csakis törvény útján lehetne meghosszabbítani. Pedig mint Paris-

ból jelentik, sokan felszólaltak a meghosszabbítás érdekében. Grousset szocialista képviselő legutóbb nyílt levelet intézett Millerand kereskedelmi miniszterhez, hogy a kiállítás legfontosabb és legerdekesebb részeit még egy esztendőig tartsák nyitva még pedig b. lépő díj nélkül. Grousset azt ajánlja, hogy a dolgban tárgyaljanak az idegen hatalmak kormányával. A kiállítást ősszel ideiglenesen be kellene zárni s a javítás munkájával a tél folyamán el lehetne készülni. Grousset e szavakkal fejezi be a levelét: Ez lesz valószínűleg az utolsó kiállítás, a melyet a világ lát, megérdemli tehát, hogy két szazon át nyitva maradjon.

* **Orvosi körökből.** Dr. Bruckner Ernő m. á. e. egészségügyi tanácsos, tb városi főorvos, a hazai gyógyfürdők tanulmányozása céljából, mai napon 2 hétre elutazik s ezen idő alatt a vasúti üzletvezetőségénél dr. Popper Atajos, magán orvosi gyakorlatában pedig dr. Derekaszy István államvasúti orvosok fogják helyettesíteni.

* **Iskolai értesítés.** Az ágost. hitv. evang. elemi iskolában a beiratások f. é. szept. 1. 3. 4. napjain és pedig d. e. 9—12 óráig, d. u. 3—5 óráig történek a Miklós-u. 3. sz. a. lévő iskolai helyiségben. A beiratás-kor fizetendő a félévi tandíj. Szegények a tandíj elengedéért folyamodhatnak. Az első osztályba jelentkezők tartoznak himnológiai bizonyítvány felmutatni. Az iskolai év szept. 5-én d. e. 9 órakor kezdődik istentisztelettel. Debreczen, 1900. augusztus 26. Az evang. iskola igazgatósa.

* **A Corsó kávéházban** ma este Kis Béla zenekara zene estélyt rendez.

1. 2 középiskolát végzett fiu tanulónak felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Színház.

Színészeink Máramaroszigeten

Komjáthi Janos színtársulat, nagy tesztés és a mi M. Szigeten már három év óta nem divat — ének partolás mellett működik. Az igazgató különben megteszt mindent, hogy közönségnek érdeklődését álladón fentartsa. Jó darabokat adat egybevegő előadásban.

A múlt héten »Hétfőn« Tóth Ede faluroszában mutatkozott be Pécsi László népszínmű-énekes. Hangja mint tudósítónk írja elég kellemes, néhány dalat megtapsoltak, de fészeg batortalan, nagyon is kedő játéka nem keltett jó benyomást. A debreczeni színház baritonistájának épen nem vált be. A faluroszának többi szereplői kitűnően állottak meg helyüket. Kállai Lujza, kinek kedvesen énekel nepszlait többször megismételték, Szabó Irma, Pataki és Bartha arattak zajos sikert. Halmi és Tanay játszották meg szerepeiket. Kedden: A »taveit nő« nagy opera adatot, Bódi Elia szép hangjával Violetta szerepében óriási sikert ért el. A közönség lelkesen tüntetett a kiváló művésznő mellett. Karacs gyönyörű tenor hangjával brillirozott.

Szerdán: Sardou kitűnő vígjátékában »Váljunk el-be« lépett fel T. Vizvári Mariska. Ügyes, temperamentumos játékaival elragadta a közönséget, a mely is óvácskiban rézesítette. Pataki aki valóságos dominál, a nyílt színen is többször kapott tapsot. Tanai is kabaret alakítást nyújtott, humoros játékaival.

Csütörtökön: A »Baba« ment Sarosi Paulával.

A közönség kedvesen fogadta a fiatal színész őt, s elismerő tapsokkal jutalmazta.

A többi főszerepben, Kállai, Szigeti Lujza és Sziklay segítették elő az est sikerét. Sziklay közbeszórt helyi mókaival szerzett derült perczeket.

Penteken: Vizvári Mariska felleptével: Francillon ment telt ház előtt. A főbb szerepekben, Komjáthy, Tanai, Pataki és ifj. Szatmáry, Breznay Anna és Szabó Irma jutattak tehetségüket érvényre. Csak egyről kell hallgatni, a kiben még, a mikor a faluroszában

Göndör Sándort játszott, remélni lehetett hogy tisztességes színész is lehet. Ez este, egy igénytelen kis szerepben egészen más, véleményét érlelt meg. Pécsi László Pinguet ügyvedséget játszottá esetenül, sőt még a játékától eltérve a szerepét sem tudta. Aligha fogja Komjáthy szerződöttetoi.

IRODALOM.

Jablonczi Kálmán új könyve. Jablonczay Kálmán a pusztai világnak igazi i merője könyvet ad ki. Összegyűjtve akarja a közönség kezébe adni azokat a szépséges magyaros, minden izükben jellegzetes pusztai történeteket, melyek az ő hívatott tollából láttak napvilágot s igaz gyönyörűséget szereztek Debreczen minden rendű olvasó közönségének. Zamatos magyar históriák ezek s oly ember alkotásai, ki szívének minden dobbanásával szereti a mi magyar földünket, ismeri annak fiait, leányait, úgy ír rólu k, — a mint az igaz.

Nem kell Jablonczay színes tollát dicsérni. Elismerték már őt mindazok, kik hívatva vannak a minden izében magyar íróról véleményt mondani. Csak örömmünknek adunk kifejezést, hogy ezt a szépséges magyar dolgot összegyűjti mindnyájunk gyönyörűségére.

Könyvének címe a »Pusztai világa« lesz. Diszes kiállításban 10—12 ivnyi terjedelemben jelenik meg s a karacsonyi könyvpiacon egyik érdekessége lesz. Egy kötet árát két koronában szabta meg a szerző. Az előfizetési pénzek a Csokonai nyomdához (Kossuth utca 13 szám) küldendők.

Az idegfájdalom és kísérői.

Valamiképpen az előrs csapata ingerli az ellenséget a nélkül, hogy nagy veszteséget okozna neki, azonképpen az idegfájdalom, mely magában véve nem veszedelmes betegség, kifárasztja aldozatait, a kiket a vérszegény, gyöngé vérű és a kimerült idegek következtében elgyöngüt emberek közül szed. Mint az előrs katonái, ez a betegség is hirtelen és minden oldalról támad. Egyszer a fejet, az ideget és a fogat támadja meg, hogy azután egész váratlanul hátgerincét vagy oldal-szurás alakjában lépjen föl a test más részén. A betegségnek azt a fajtáját mondja el Bugnon kisasszonynak (Torny-le Grand Svájc) következő levele:

— A Pink pilulának köszönhetem, hogy egészségemet visszanyertem. Rettenetes idegfájdalom, mely hosszú idő óta kínozott, sájnalatraméltóan vérszegényvé tett és annyira elgyöngített, hogy semmit sem tudtam dolgozni. Éjjente nem hunytam be a szemem és és annyira izgatott voltam, hogy minden tagom fájt. Azt hiszem, hogy vérem a felével megfogyatkozott és rettenetes idegfájdalmat kellett kiállanom. Egy újsághír a Pink-pilulára terelte figyelmemet. Próbát tettem vele és már az első skatulya is javulást hozott. Miután több skatulya pilulát fogyasztottam el, erőm visszatért, jól tudtam aludni, jó étvágyam lett és idegeim lecsöndesedtek. Ma ismét teljesen egészséges vagyok és napi munkámat kifáradás nélkül végezhetem. Hozza levelemet nyilvánosságra, hogy mások is okuljanak belőle.

Érdemes a megemlézésre, hogy a Pink-pilulák elérte gyógyulás két ós irányban hatásos. A vér erősítésével és megújításával képesé tették Bugnon kisasszonyt arra, hogy ellenálljon a fájdalomnak és az idegrendszerre való közvetlen hatással meggyógyították magát a fájdalmat. Oldalszurás, ideges fájás, Szt. Vitus-áncz, mind olyan betegség, melyet a Pink-pilula az idegre való hatásával meggyógyít. A vér erősítésével és frissítésével pedig a vérszegénységet és a reumatizmust gyógyítja meg.

A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerertárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerertárban, **Budapest, Király-utca 12.**

CSARNOK.

A magyar nép kesergője.

Irta: Pósa Lajos.

Tudjátok-e, mit álmodtam?
Tudjátok-e, mit álmodtam
Csillagfényes éjszaka?
Főtamadott Kossuth Lajos,
Magyarország csillaga.
Beragyogta végig a hazát
Törölgette könyveinknek zaporát.
Kelj föl, kelj föl, Kossuth Lajos,
Gyere vissza, gyere már!
Magyarország síródból is
Éjjel-nappal egyre var.
Nem jól van a feje alja a népnek,
Kelj föl, apánk, igazítsd meg szegénynek.

Sir a harang, ri a harang . . .

Sir a harang, ri a harang,
A bánat rikatja,
Kossuth Lajost kongva-bongva
Még most is sratja.
Sir a harang, ri a harang:
Szegény hazam! giling-galang . . .

Ki zokog ugy? Mi zokog ugy?

Magyarország népe,
Az ő fajó lelke szállott
A harang szivébe.
Sir a harang, ri a harang:
Szegény hazam! giling-galang . . .

Csak jönne már!

Csak jönne már,
Ekelne már
Egy nagy zivatar!
Tányérnyató,
Ta pesókoló
Lett már a magyar!

Gyöngé nádából,
Pántlikából
Van a dereka:
Jobbra-balra
Bokolgatva
Kél minden szava.

Büszke tölgyet
Szül-z-e többet
Én szerény hazam?
Vagy tűzemilőd
Lángövellőd
Kiapadt talan?

Kigyót, békát
Csak viperát
Ringat már karod . . .
A sasokat,
Sasfiakat
Már csak álmodod!

Mit akarsz meg, te gonosz Bécs!

Mit akarsz még, te gonosz Bécs.
Te pokolban pislogó mécs!
Te szabadság bírójaja,
Ördögöknek motolaja!

Nyelvünkre is fáj a fogad?
Ne szaggasd a virágokat
Abban a szép rózsás kertben!
Hol dalol a madár szebben?
Hazánk szívet, nevet, nyelvét
Csuf nemetre keresztelnéd?

Majd mikor az eresz alól
Csieseregve bivaly dalol,
Csuszik a sas, száll a tinó,
Bug a harc-a, hóg a rigó;
Majd ha szabó lesz a kecske,
Krimolmba jár a fecske,
Majd ha a víz sörre válik
Henczidától Bonczidáig
S egy virslibe tölik Bécset:
Akkor lesz a magyar német!

Kaszások.

Az öreg vastag tüskés szemöldöke ös-
szerezzen a szóra.
— Engem ne mozgassatok innen, Ide köt

a venségem. A fiatal fát nem nehéz átültetni,
az gyökeret ver megint, az élet dolgozik benne.
De az öreg fanak a régi földben szakad-
nak a gyökerei, ha kimozdítjátok . . . Mi
hasznótok se lenne be'zle, ha ráadnám is a
fejemet.

— Ha kend is gyönné, bamarabb eliga-
zodnánk az új gazdaságban — mondja Balázs.

— Aztán ismeritek azt a földet?

— Azt mondják bőven terem, csak mun-
kós kez nincs hozzá, a melyik feltörje
— Ki mondja? — kérdezi az öreg indu-
lattal.

— A ki mindent eligazit, mig odaju-
tunk.

— Az a gyüt-mönt tudja mér beszél, mink
meg későn tudónk meg, fiam!

A két gazda lecsügesztett fejfel hallgat,
az a gyéva felelem látszik szemükben, a mi
olyan igazán megviseli a magyar föld népét,
mikor elveszni látja lábai alatt azt a darabka
anyé földet, a melynek már pusztia látása
megelégedettséggel tölti be a szívet, a melyen
azt gondolta, holtig birkozik a termő rögge,
mint apja, nagy apja jette. Az öreg pedig csak
beszél tovább faradt, lassú szóval, néha a
piücskők csiripelése is elnyomja a hangját.
A két fiatal gazda már nem is hágat rá,
Csalódtan, fájó szívvel latják, mint vész el a
bizonytalan messzeségbe remélt gazdaságuk
képe s csak a dacz hajtja még őket utána,
a messze idegenbe, a hol ugy gondolják, több
becsülete van a föld rakás népnek, mint
ittthon.

Az öreg érezte hogy a gazdaság biztató
reménységétől fosztotta meg a két embert.
Egy másjuttat akart neki mutatni a boldogu-
láshoz a haza földjén.

— Most mondos én — nyomta meg a szá-
vakat — a gazdákodás során fordítanánk . . .
Én is ökrökkel szántottam vagy negyven lán-
czon jó fekete homot amoda az erdőn túl
valamikor.

Volt bőven legelő is, falkásan járt a jó-
szág a kövér fűvön. Tíz esztendő alatt, mire
ki szoritottak a nagy bérlők, tanyát szereztem.
Azóta föl török a gyöpöt is, a föld az eke
al. Hat a kapa kevesebb öldnek való. Azután
nézzétek fiaim! Akinek hatláncza van ne szánt-
sa ugy, mintha halvan volna . . .

— Ha másképen kell banni a földdel,
mutassa meg, ki érti. Mondja komojan ked-
vetlenül a fiatal Balogh . . .

Már jól bele haladtak az éjszakába. Az
öreg szava egészen ellagyult, nem felelt a gu-
nyo ódásra se. Ujai kikapcsolódtak, tekintete
odaévedt aszürke kökeresztre a semjek szé-
lén s lassan végig fekszik a tarlón.

Balogh leereszti a fejét, a pipa kiesik a
kezeből. Ugy fél álomban hallja az öreg
nyugodalmos jó éjszakát.

Balázs meg neki indul a földekerek. Gon-
dok hanykolódnak a lelkébe. Az ismerős
mesgyéket még éjjel is látni akarja . . . Nehéz
megvalni ettől a földtől. Eltevelyega semlyékig.
Ezen a tapon legeltette gyerek korában az ap-
ja jószágait. Ugy veli mostiramodott előtte el
az a tarka üsző, a melynek az árából az új
kődment vették. Amoda ostoroz a ökrököt, a
mint végig hasogatta nyomukban a fényes e-
ke-vus a barna homokot.

Visszagyüvet a keresztekhez mőn. A
kaszan igazit, a mint meggőnyed, nehogy
rozsdát fogjon rajta a harmat. Kihuz egy szá-
lat a buzából s az ujjai között morzsolgatja
a telt kalász szemét.

Az akacok során könnyű homoki kocszi
nyikorog az élet terhe alatt. Meg-megdőccen
a buccas uton. Mérges kutyaugatás kísér a
tanyak közein a kocsizörgést.

Aztán kis idő múlva elvesz minden nesz
a földeken. A nyugodalmos csendesség pienné
hivja Balázst is. Az öreg Fődi bekés arcára
esik a tekintete, mintha megköszönne neki va-
lamit, néha hálalkodás szól a szeméből s na-
gyot sóhajtvá fekszik végig mellette a har-
mattal lepelt tarlón.

Vége.

Bite Pál.

KÖZGAZDASÁG.

Kamarai közlemények.

A debreczeni kir. itélőtábla és a kir. fő-
ügyészség hivatalos helyiségének fűtésére, az
1901 évre mintegy 630 köbméter hasábos
tölgy vagy bükkfa szükségletet, továbbá 32
métermázs csaksz. A szállítani szandékozók
ajánlataikat f. évi szeptember hó 4-ig bead-
hatják.

Ugyancsak a debreczeni itélőtábla és a
hozzátartozó törvényszékek részére szükséges
mintegy 5128 bécsi font tagygyu (stearin)
gyertya beszerzésére árlejtés szintén szept.
4-ikén.

A m. kir. államvasutak budapest jobb-
parti üzletvezetősége egyenruhákra hirdet
pályázatot szept. 4-ki lejáratl.

A m. kir. államvasutak igazgatósága ro-
mán és portland cementre szept. 8-ki lejá-
rattal.

Ugyanaz 900 tonna aczél, 3000 tonna
belföldi és 3400 tonna külföldi vassinek eladá-
sát határozván el a venni szandékozók aján-
lataikat f. évi szeptember hó 5-ikéig bead-
hatják.

Ugyanaz műhelyi és vontatási czélokra
mintegy 1500 tonna pirszenet vásárol. Ajánla-
tok szept. 7-ig beadandók.

Ugyanaz faszén szállításra, szept. 7-ki
lejáratl.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter ur
tudatja, hogy az állami lötenyész intézetek ka-
tonai legénysége részére szükségeslő egyen-
ruházati czikkék, löszerevények és hámok
beszerzésének biztosítása czéljából f. évi szept-
ember hó 10-én nyilvános árlejtés tartatik.

Milyen trágyát adjunk az egyes növények alá.

Trágyázás szembontásból két növény-
csoport között kell különbséget tennünk. Van-
nak olyan növények, melyek sekélyen gyöke-
reznek és gyorsan fejlődnek, míg mások ismét
csak lassan fejlődnek, de gyökérzetük melyen
ozlik le az altalajba,

Az első csoportba tartoznak az összes
gabonafélék, a füvek, mustár, len, kender stb.
ezeknek lehetőleg könnyen oldódó talokban
van szükségünk a trágyafélékre, ellenben a
második csoportba tartoznak a lóhere és lu-
czerna-félék a hüvelyesek a gyökér és gumós
növények: káposztafélék, repce stb, a melyek
a nehezebben oldódó trágyaféléket is meghá-
lálják.

Váltógazdaságokban az a leghelyesebb
eljárás a midőn az istállótrágyát nem adják
közvetlenül az első csoportba tartozó növény
— hanem előveteménye alá.

A buzának rendszeren zabos bükköny,
csalamadé vagy repce szokott az elővete-
ménye lenni. Ezeket vesszük tehát istállótrá-
gyába s a buza alá közvetlenül az elvetés
előtt adjuk könnyen oldódó foszfortrágyát
teszem azt másfél métermázs szuperfoszfátot.
Ilyen módon a lehető legnagyobb termést fog-
juk elérni, a nélkül hogy vetésünk megölésé-
től tartanunk kellene, sőt még az aratást is
legalább egy héttel siettetjük, mert tudvalevő-
leg a szuperfoszfát az erést sietteti.

A sekélyen gyökerező növények tehát
csak kivételesen halálják meg a friss istálló-
trágyát, sőt a friss istállótrágya többnyire ár-
talmos is az ilyen növényeknek, mert tulsá-
gos sok légenyt veszrek fel s aránytalanul ke-
vés foszfort, a mely körülmény könnyen meg-
dőlésre vezet.

A hüvelyesek között főleg a paszuly,
lóban halálják meg a friss istállótrágyát. A bor-
só, bükköny és a különböző herefélék ismét
foszfortrágyázásra, homok talajon pedig kal-
nit trágyázásra adnak jótermést.

istállótrágyázásra ezeknek, tekintve nitrogénműtrágyázásukat, pazarlás. Ellenben a tengeri műtrágyákra nem igen reagál, ezeknél tehát helyén való az istállótrágyázás.

A burgonya, takarmányrépa, repce, mák az istállótrágyát főleg akkor hálálják meg, ha műtrágyával iv elátjuk és pedig első sorban foszforsavval, másodsorban homoktalajon kali val is.

Fordítsunk nagyobb súlyt az ipari növények termelésére.

Mezőgazdasági termelésre alig van alkalmasabb és hasznosabb ipari növény a lennél; ohajtandó volna tehát, hogy gazdáink minél szélesebb mértékben karolják fel a len termelését, annál is inkább, mert ez a házi ipar előmozdítására hathat kedvezően, — s azonkívül éghajlat és talajviszonyaink közé is jól beleilleszthető. A len ugyanis mérsékelt csapadékdús éghajlatot s tevékeny természetű közepkötött talajt igényel. Előveteményül a pidos lóhere, luczerna, trágyázott kapások kender és repce ajánlhatók.

A közvetlen istállótrágyázást nem kedvelik, hanem inkább a trágyázás után következő második-harmadik évben vetendő.

A műtrágyák közül nagyon hatásosak a kálitrágyák és mint fejtárgya: a chilisalétrom különösen akkor, ha a lenvetést földi balba lepi el, mert ez gyorsabb növekedést eredményez s ellentétlőbbé teszi a rovarok iránt.

A talajt gondosan kertszereleg készítjük, elős a magot rendszerint, különösen akkor mikor kóróra és nem magra termeljük kézre, vetjük.

Vigyáznunk kell arra, hogy a lentábla el ne gyomosodjék, s ha a gyomok nagy mértékben jelentkeznek, azokat ki kell irtanunk.

Ha kizárólag rostot akarunk nyerni akkor a nyűvést az elvirágzás után 8 nappal eszközöljük, ha pedig egyuttal magot is ohajtunk nyerni, akkor be kell várnunk, míg a len magtokja barnás színt ölt s a lencsár első feleről a levelek lehullanak.

A kihuzgált lencsárak kévébe kötendők s u. n. sátrakban kiszáritjuk, a magoktól meg szabadítjuk, s az áztatóba visszük. A leszórt magotokokat vékonyan el kell teregetnünk s kellő kiszáradás után száraz helyen tartjuk el s csak tavasszal csépeljük ki.

A lisztajóvédelem holdanként 100—240 koronára tehető, a mi viszonyaink között mindenestre számottevő.

A gabona megdülésének tanulmányozása.

A gabonafélék megdülése világszerte nagy kalamiasokat szokott okozni, azért itt is ott is foglalkoznak e kérdés tanulmányozásával s a megdülés megakadályozásával.

Mem szenved kétséget, hogy a megdülésnek leggyakoribb oka az, hogy a növény szárában bizonyos sejt csoportok nem fejlődnek ki kellőleg s így nem adnak elegendő erőt a szárnak. Ezt a valószínű feltevést ma már tudományos buváriatok is bizonyítják.

Egy Dr. Leini nevű német tudós talmányozta a megdült buza szerckzetjét, s határozottan megállapította, hogy a dült buzában az u. n. mechanikai szövet, mely a növénynek a vázát adja, nincs kellőleg kifejlődve: míg az eladszövet, melynek összekötő szerepet játszik es mechanikai funkciója nincs, sulságosan el van szaporodva.

Hogy a megdülés minő károkat okoz, az bővebb magyaráatra nem igen szorul. Mégis a következőkben lehet az okozott károkat összefoglalni.

1.) A megdülés gátolja és megnehezíti az érest.

2.) Némely esetben a ledült gabona részben megrothadására vezet.

3.) A termést jelentékenyen apaszítja, a magvak nem fejlődnek ki kellőleg s így összeaszvón apróbb szeműek maradnak és jóval több korpát adnak.

4.) A gabona félek megdülése bedvez a rozsdá felépésének es terjedésének.

A megdülés ellen való védekezés szem-

pontjából a következő eljárások foganatosítandók.

1.) Ott a hol fennforog a szükséges lecsapolás, alapcsővezés által kell javítani a talajviszonyokat.

2.) Kővér, nyirkoss, árnyékosabb talajokon ritkább sorokban kell vetni.

3.) Olyan talajok, melyeken a gabona félek gyakrabban megdülnek, foszforban szegények, legyen valamely talaj még olyan kitűnő s dusan trágyázott, mégis ha rajta a gabona megdül, bizonyosan foszforiszegény.

Ilyen talajokon a foszfortrágyázással a termést óriásilag lehet fokozni, mert a foszfor ugy a meggyőződésre, mint a növényzet mechanikai sejtjeinek fejlődésére, igen jótékony befolyással van.

Kővér talajokon chilisalétromot nem célszerű adni, ilyenek csak a szuperfoszfátot használják igazán.

Néha azonban a megdülés más okokra vezethető vissza. Néha ugyanis Oidium s Ophiobolus Graminis okozza a kárt, melyek a szalmán élődve ezt meggyengítik s így azt a megdülésre alkalmasabbá teszik. Az ilyen kártétel azonban csak ritkább esetben fordul elő s csak foltonkint.

Nyilt-tér.

Minthogy a tavasz előrehaladásával **csecsemőt, gyermeket és felnőttet** egyaránt fenyeget a **járványok veszélye**, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-FORRÁSUNK

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert **olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz** lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt **élvezetszerként** szerepel, más részt mert **dus szénsavtartalmánál** fogva **specifikus óvószer is a tiphus, cholera és a gyermekek tiphoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése** ellen. Ehez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes **hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer.** A már meglévő **gyomor- és bélhurutot** gyermekeknel és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek **lázás megbetegedéseinél** pedig **nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító** hatásánál fogva

Kedvelt borviz.

A mohai Agnes forrás kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Egy

jövedelmező iparvállalathoz

néhány ezer forinttal

társ kerestetik.

kedvező feltételek mellett. — Czim a kiadóhivatalban. (3646.)

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér. azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Vetőgép Schlick-féle 130 frtert eladó. Piac-u. 26. Nagy trafik udvarán.

Finom disztégla eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Gyakornok, ki a keresk. akadémia demiat, vagy esti tanfolyamot végezte, azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatok **Gyakornok** jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Tanuló felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

1—2 leány teljes ellátásra felvétetik. Mester-u. 11.

Leány, női kalap üzletben, ki az eladásban és készítésben elegendő ügyességgel és jártassággal bír, azonnal alkalmazást nyer a Párisi Divat Áruházban Debreczen, a főposta mellett. 10.

2 Zala-Drill sorvegő-gép, teljesen jó karban, feltűnő olcsón eladó Klein Jakab gépraktárosnál, főpiacz, főtrafik udvar. 5.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes **fagymentes kutszivattyuk 60 koronától kezdve** díjtalan felállítással, — egyéb építkezési vastárgyak házhoz szállítással **gyári áron** kaphatók.

A szüreti idényre pedig minden külföldinél jobb és olcsóbb szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Borsajtókészítőüzemek

lesznek raktáron a

Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia Hadház-utcai telepén, mely mindennemű gazdasági, ipari és háztartási gépek javítását is legjutányosabban végzi.

Egy fűszerüzlet

bolti állványokkal felszerelve kiadó **Ermi-hályfalván, a „Nemzeti Szálloda“ épületében, a piacon.**

Értekezhetni **Dr. Kovács József** ügyvédnél Debreczenben, József királyi herceg utca **6 sz. alatt.**

Lüszter köpeny
6 frt.

Ing blous
1 frt.

Őszi kabát, selyem
béléssel 5 frt.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

 diszitett női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszitett
női kalap 3 frt.

Búr kalap
2 frt.

Selyem ernyő
2 frt.

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

 nagyon olcsón.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.